OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW w WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 1022/4 WIELKOPOLSKIE

1. Obiekt

PAŁAC

1223/1

2. Czas powstania

2 poł. XIX w.

3. Miejscowość

SZYPŁÓW

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

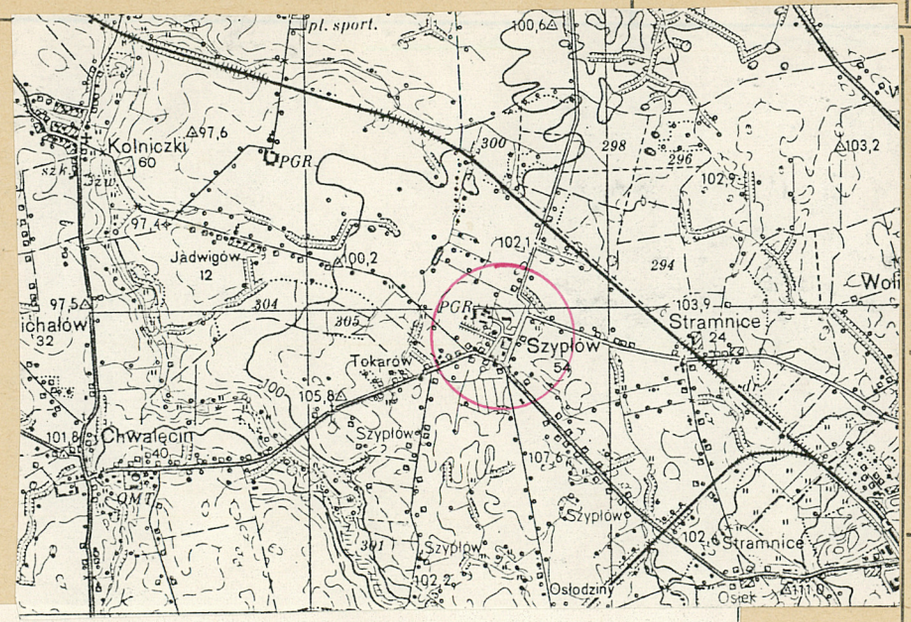

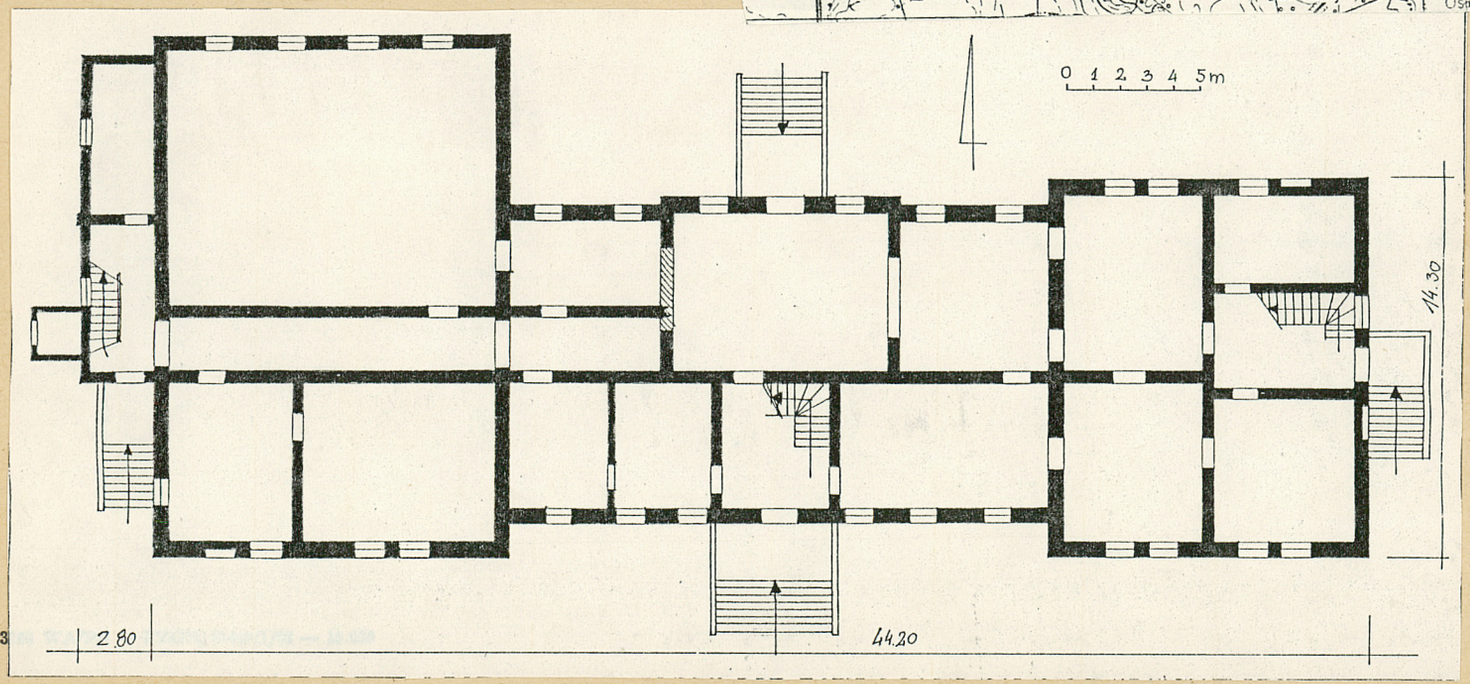

4. Adres

63-241 Chocicza
Szypłów

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo poznańskie

pow. JAROCIN

gmina Nowe Miasto nad Wartą

6. Poprzednie nazwy miejscowości

BIRKENRODE

7. Przynależność administracyjna 1 VI 1975

województwo poznańskie

powiat Jarocin

8. Właściciel i jego adres

Urząd Gminy
Nowe Miasto nad Wartą

9. Użytkownik i jego adres

jw.

10. Rejestr zabytków:

Nr 1523/A data 1.VI.1974

Zam. 3

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

W latach 1396-98 - dobra należące do Piotra i Mikołaja z Szypłowa; w l. 1578-1620 - własność Zofii Szypłowskiej, następnie - Mikołaja Cieleckiego; ok. 1790 r. - Kuczkowskich, po czym - Ziołeckich i Taczanowskich; w końcu XIX w. - do Władysława Taczanowskiego, byłego prezesa Koła Polskiego przy parlamencie niemieckim. Po 1945 r. - pałac wraz z całym folwarkiem - znacjonalizowany i przekazany w użytkowanie Zakładowi PGR. W poł. lat 1980-tych przekazany przez Kombinat PGR Urzędowi Gminy w Nowym Mieście nad Wartą.

Pałac wzniesiony ok. poł. XIX w. Nazwisk projektanta i budowniczego nie ustalono.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Obiekt usytuowany w pd.wsch. części miasta, w ramach rozległego założenia pałacowo-folwarcznego na pn. od szosy do Śmigla; stoi w pd.wsch. części parku dworskiego, skierowany frontem ku pd.

Obiekt murowany z cegły, tynkowany, na ceglano-kamiennej podmurówce; profilowane opaski okienne i drzwiowe, wykonane w tynku; piwnice przesklepione kolebkowo oraz odcinkowo, na dźwigarach stalowych; wyżej - stropy belkowe z podsufitką; w części pomieszczeń - rozety, a w sali balowej - bogata dekoracja sztukatorska; podłogi: w piwnicach - posadzki cementowe, wyżej - parkiety taflowe i podłogi deskowe, "białe"; schody zewn. - ceglane, tynkowane, jednobiegowe; wewnątrz - schody do piwnicy - jednobiegowe, ceglane; wyżej - drewniane, zabiegowe, policzkowe, z prostymi, tralkowymi balustradami; więźba dachowa - niedostępna; dach kryty łupkiem; otwory okienne o wykroju prostokątnym, a w szczytach - zwieńczone łukiem pełnym; okna dwudzielne, 6-kwaterowe, krosnowe; otwory drzwiowe - o wykroju prostokątnym; drzwi jedno- i dwuskrzydłowe, płycinowe.

Obiekt założony na planie nieregularnym.

Bryła zwarta. Obiekt całkowicie podpiwniczony, dwukondygnacyjny z częściowo użytkowym poddaszem, nakryty dachem wielopołaciowym; budynek złożony ze starszej części środkowej i przylegających doń dwóch nowszych ryzalitów (od wsch. i od zach.).

Elewacja frontowa (pd.) - symetryczna względem osi głównej; część środkowa - 7-osiowa, poprzedzona schodami, obustronnie flankowana analogicznie opracowanymi, czteroosiowymi ryzalitami, nakrytymi odrębnymi dachami naczółkowymi. Elewacja pn. - opracowana analogicznie, jedynie ryzalit zach. - bardziej wysunięty przed lico elewacji. Elewacja zach. - dwuosiowa, przesłonięta dwiema przybudówkami: trzykondygnacyjną, mieszczącą klatkę schodową oraz nieco mniejszą, parterową. Elewacja wsch. - symetryczna względem osi głównej budynku,

14. Kubatura

6.527 m3

15. Powierzchnia użytkowa

627,6 m2

16. Przeznaczenie pierwotne

Pałac

17. Użytkowanie obecne

Dom mieszkalny

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Po 1945 r. nie prowadzono żadnych remontów

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Budynek zdewastowany, częściowo opuszczony

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Konieczne natychmiastowe zabezpieczenie budynku (założenie rynien, uzupełnienie pokrycia dachu; zabezpieczenie okien i drzwi). Ze względu na wartość zabytkową obiektu postuluje się przeprowadzenie pilnego remontu kapitalnego.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Z.Pałat, Pałac w Szypłowie. Dokumentacja historyczn
-architektoniczna, Poznań 1977 (m-pis w archiwum WKZ w
Poznaniu)

22. Bibliografia

B.Chebowski, W.Walewski, F.Sulimierski, Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, Warszawa 1894, t.12, s. 124-5.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst ..... Hanna Wieczorkiewicz, 20.8.91 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... jw.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. ..... Andrzej Prinke, 20.8.91 r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów ..... PSOZ w Poznaniu

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

wkładka nr 1 -3

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 1

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
S Z Y P Ł O W	P A Ł A C	c.d. opisu

c.d. opisu:

trzyosiowa, z wejściem pośrodku, poprzedzonym schodami; na piętrze, na osi - balkon z kutą, metalową balustradą. Układ otworów parteru powtórzony na piętrze; wszystkie otwory - w profilowanych opaskach. Podział na kondygnacje podkreślony profilowanymi gzymsami działowymi.

Zachowany pierwotny, układ wnętrz: w części środkowej - dwu-, a w ryzalitach - trzytraktowy; w ryzalicie zach., w tylnym trakcie - sala balowa z bogatą dekoracją sztukatorską.

Z pierwotnego wyposażenia zachowała się stolarka okienna i drzwiowa oraz piec kaflowy, kominek, część luster, pierwotna sztukaterie i parkiety taflowe w sali balowej .

Instalacja elektryczna.

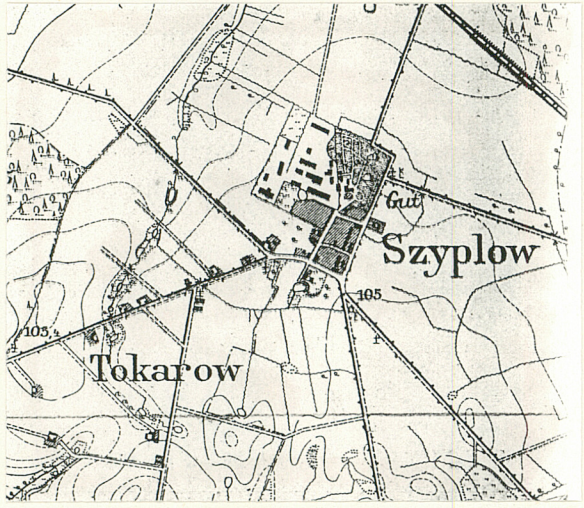

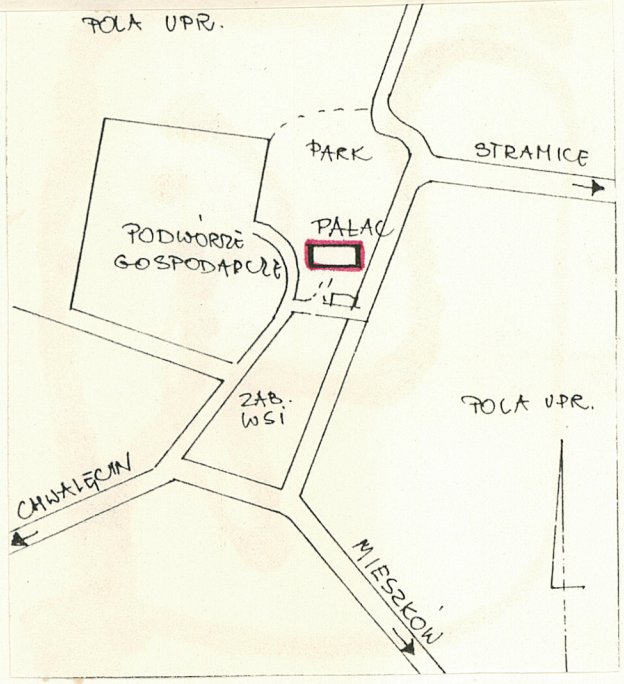

Hanna Wieczorkiewicz, 20.8.91

Wkładkę założył: ..... PSOZ w Poznaniu
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 2

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
S Z Y P Ł O W	P A Ł A C	spis ilustracji + 8 zdjęć

Spis ilustracji:

1. Elewacja pd. (frontowa)
2. " pn. - część wsch.
3. " " - " zach.
4. " wsch. skrzydła bocznego
5. " zach. - część pn.
6. " " - " środkowa
7. " " - " wsch.
8. " wsch.
9. Balkon w elewacji wsch.
10. Okna i wystawki w elewacji pn.
11. " i gzyms w elewacji pd.
12. " i tonda " " "
13. " w elewacji pd.
14. " piwniczne w elewacji pd.
15. Główne drzwi wejściowe w elewacji pd.
16. Drzwi wejściowe w skrzydle bocznym (elewacja pd.)
17. Fragm. klatki schodowej
18. Brama wjazdowa do pałacu i parku
19. Rozeta w pomieszczeniu parteru
20. Drzwi wewn. w " "
21. Fragm. parkietu w sali balowej
22. " " " " "

2

3

Wkładkę założył: Hanna Wieczorkiewicz, 20.8.91
(imię, nazwisko, data)

PSOZ w Poznaniu

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

4

5

6

7

8

9

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 3

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
S Z Y P Ł O W	P A Ł A C	9 zdjęć

10

11

12

13

14

Hanna Wieczorkiewicz, 20.8.91

Wkładkę założył: .....PSOZ.....w...Poznaniu
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

15

16

17

18

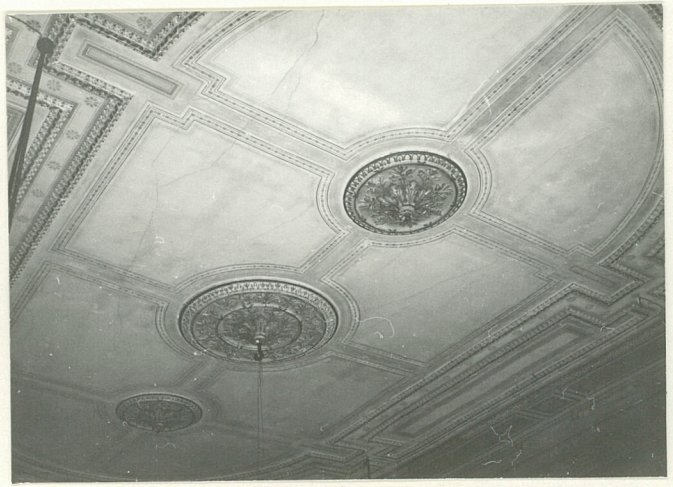

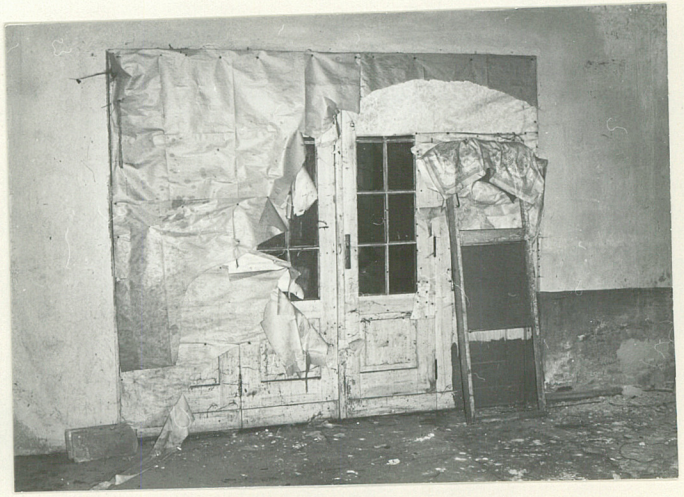

S Z Y P Ł O W P A Ł A C 1 zdjęcie